

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE ONS JEUGD VERNIEUWT ALS EENS AREMDS PSALM 113:5

Onder redactie van Prof. Dr V. Hepp, Dr K. Schilder, Dr C. Tazelaar en Prof. Dr J. Waterink

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr C. Bouma, Zwolle; Dr K. Fernhout, Vroeland; Prof. Dr F. W. Grosheide, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr S. O. Loos, 's-Gravenhage; Dr J. W. Marmelstein, Amsterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr D. Postma, Burgersdorp (Zuid-Afrika); Dr J. C. Rullmann, Wassenaar; J. Strikwerda, Dokkum; Dr J. Thijss, Zwolle; Dr J. Veldkamp, Hilversum; E. Visser, Arnhem; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielinga, Franeker; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Adres der Redactie:
Prof. Dr V. HEPP, Van Breesstraat 14, Amsterdam.

Drukkers-uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goss.
Tel. No. 58 — Postrekening No. 30000.

Abonnement: f1.25 per drie maanden bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f7.50 en voor Ned.-Indië f6.— per jaar.
Advertenties: 25 ct. p. regel. — Losse nummers f0.15.

INHOUD: De duidelijkheid der H. Schrift IV. — Uit de Schrift: Niets om te betalen, (Matth. 18: 21, 25). — Kerkelijk Leven: In de Donaulanden XV. Reformatie in de prediking XI. De proef op de som. Voorlooper gesloten. Geen tegenspraak. — Geestelijke Adviezen: Is de verheerlijkte Jezus nog vatbaar voor lijden? — Litt. en Kunst: In de provincie door Ignatia Labeley. — Pop.-Wet. Schetsen: Iets over het beeld van Jezus in de moderne literatuur IV. — Het Boek v. d. Week: Prof. Obbink, antwoordende. — Muzikale Kroniek: De Najaarsuitvoering van de Ned. Bach-vereniging. — Perschoorw. — Kerknieuws.

DE DUIDELIJKHEID DER HEILIGE SCHRIFT.

IV.

Als resultaat van Schriftonderzoek konden wij dus vaststellen, dat de Schrift niet slechts in het algemeen, maar tot in haar bijzondere deelen toe duidelijk is.

Nu kan men schijnbaar hiertegenover andere teksten stellen.

Men heeft deze ook wel ten grondslag gelegd aan zijn ontkennen, dat de Schrift over het algemeen genomen duidelijk zou zijn.

Maar veel meer schijnen ze als bewijzen te klemmen, wanneer men wil aantoonen, dat de Schrift althans niet in al haar deelen de duidelijkheid tot eigenschap heeft.

Voorop gaat daarbij 2 Petrus 3:16.

Petrus vermaant in de voorafgaande verzen de geloovigen om lankmoedig te zijn, waar zij toch in het troostrijk vooruitzicht van de wederkomst van Christus en van de vernieuwing van hemel en aarde leven.

Hij herinnert er hun aan, dat ook „onze geliefde broeder Paulus“ daarover heeft geschreven.

In al zijn brieven — waaruit men van ouds terecht de gevolgtrekking heeft gemaakt, dat destijds reeds brieven van Paulus in een verzameling moeten zijn saamgebracht — spreekt hij daarover en dan vervolgt hij: „waarin (n.l. in die brieven) sommige dingen zijn zwaar om te verstaan, welke ongeleerden en onstandvastigen verdraaien, gelijk ook de overige Schriften, tot hun eigen verderf“.

Deze tekst schijnt alle tegenspraak uit te sluiten.

De afleiding schijnt zoo gewettigd: de brieven van Paulus zijn over 't gemeen wel duidelijk, maar er komen sommige duistere plaatsen in voor. En dat geldt niet alleen van de Paulinische brieven, maar ook van de overige Schriften. Die duistere plaatsen brengen geen gering gevaar met zich. Want zij, die nog niet goed in de waarheid van het evangelie onderlegd zijn, verdraaien ze en storten zichzelf in het verderf.

Nog eens: deze redeneering schijnt geheel Schriftmatig te zijn.

En toch is ze het niet.

Want ook hier heeft een verdraaiing plaats, zij het ook, dat wij niet allen, die zich hieraan schuldig maken, voor ongeleerden en onstandvastigen zouden willen houden, die hun eigen verderf tegenmoetgaan.

Maar de verdraaiing is er, n.l. deze, dat men „sommige dingen, die zwaar zijn om te verstaan“ verwisselt voor „duistere plaatsen“.

Neen, de duisterheid schuilt niet in die bepaalde deelen van Paulus' brieven, maar in het „verstaan“.

Het zijn gelijk er letterlijk staat: dysnoëta, dingen, die het verstand moeilijk verwerken kan.

Nu zijn wij menschen wel geneigd om als wij iets niet vatten, dit toe te schrijven aan de onduidelijke wijze, waarop het ons werd voorgesteld.

Wij vergeten gaarne, dat de oorzaak daarvan ook bij ons kan liggen.

Maar naarmate men meer kennis heeft van zijn ellende, een ellende, welke zich ook doorgezet heeft tot in het verstand en door de genade Gods zoolang wij op aarde zijn nooit geheel wordt uitgezuiverd, zal men de oorzaak van het moeilijk verstaan van de Schrift meer in zichzelf zoeken.

Het is ermee, als wanneer men in de kelders van een slot of van een museum afdalt, welke opzettelijk lichtdicht zijn gemaakt.

De zon schijnt daarbuiten in vollen glans, maar wie in die kelders toeft, tast slechts duisternis om zich heen.

Het zal in niemand opkomen te beweren, dat die duisterheid veroorzaakt is door een wegschuielen van de zon.

Neen, men heeft zichzelf, door zich in zulk een donkere plaats te begeven, aan de inwerking van het licht onttrokken.

Zoo is het nu ook met de Schrift.

Zij blijft een licht. Zij straalt altoos Godsopenbaring uit.

Maar de zonde heeft ons verstand ingekerkerd en ingekelderd.

Door wedergeboorte en bekeering wordt die bedekking van ons verstand voor een deel weggenomen, maar niet geheel.

De opening is te eng om het gansche licht der Schrift te aanschouwen.

Alleen om deze reden reeds zullen er altijd voor ons dysnoëta blijven.

Of om het anders voor te stellen.

Door de zonde zijn wij blind voor alle Goddelijk licht, ook voor het licht van de Schrift.

Op grond daarvan mogen wij nimmer beweren, dat, omdat wij het niet zien, het Goddelijk licht op zichzelf duisternis is.

Zelfs is het minder juist om het zoo uit te drukken — ofschoon dat wel gedaan wordt — dat dat licht voor ons duisternis is geworden.

Het verdient de voorkeur om te bekennen, dat wij duister zijn voor de Schrift.

Zullen we dan ook van de helderheid der Schrift genieten, dan moet het oog van ons verstand een Goddelijke operatie ondergaan. Wij moeten, gelijk de Schrift zelf het noemt, verkrijgen verlichte oogen des verstands.

Het baat u niet of de zon al hoog aan den hemel staat, wanneer gij door ongeval met blindheid wordt geslagen. Alleen wanneer het gelukt het vlies, dat zich over uw oog schijnt te hebben geschoven, weg te nemen, ziet gij verrukt hoe de middagzon het herfstlandschap in het purper zet.

Kunt gij de Schrift niet missen als het licht der Godsopenbaring, gij kunt evenmin missen de inwendige verlichting des Heiligen Geestes.

Dan zoudt gij als een blinde in de gracht vallen.

Dan zoudt gij gelijk zijn aan hen, die Petrus hier teekent en die, omdat zij in hun verblindheid zich niet door de Schrift hebben laten leeren en daarom hun steun ontleenen, de Schrift verdraaien tot hun eigen verderf.

Is alzoo de verlichting des Heiligen Geestes u even onmisbaar als de Schrift zelf, moet het objectieve en het subjectieve samengaan, men koestert over die inwendige verlichting geen verkeerde gedachten.

Nog al te vaak wordt die verlichting als een „eenmalige“ daad van den Heiligen Geest aangemerkt.

Men stemt dan wel toe, dat de bekeering heel het leven door moet worden voortgezet, maar op de verlichting past men dat niet zoo toe.

En toch, evenals de afsterving van den ouden en de opstanding van den nieuwen mensch een geleidelijk karakter dragen, alzoo ook deze illuminatio of verlichting.

Wie van zijn blindheid genezen wordt, ziet niet op één moment alles zoo duidelijk als een gezonde, die scherp van gezicht is.

Hij moet geduld oefenen. In het eerst zullen de dingen om hem heen als met een waas omsluit zijn. Hij zal met den blindgeborene, die bij Jezus heiling vond, misschien moeten verklaren, dat hij de menschen als boomen ziet wandelen.

Het is niet zoo, dat wanneer de illuminatio plaats grijpt, gij Christus, van Wien de gansche Schrift getuigt, opeens in volle schoonheid aanschouwt.

Hem zoo te zien, niet slechts met het oog uws lichaams, maar ook met uw geestesoog, zal voorwerp van verlangen blijven.

De illuminatio of verlichting doorloopt een proces.

Maar een proces, dat voor niemand in dit leven zal zijn voltrokken.

Immer zal de bede pas geven: „Ontdek mijn oogen, dat ik aanschouw de wonderen van Uw wet“. (Psalm 119:18).

En zoolang dat gebed leeft in het hart, zal om de dysnoëta, de dingen, waarmee het verstand worstelt, niet, gelijk bij de ongeloovigen het geval is, de Schrift ten kwade worden uitgelegd.

Maar de Schriftgeloovige zal eerbiedig zwijgen, waar hij geplaatst wordt voor wat hem te groot en te wonderlijk is.

Die dysnoëta, zegt Petrus, bevinden zich in al de brieven van Paulus, n.l. die, welke destijds geschreven en bekend waren, als ook in de overige Schriften, waarmee wel niet enkel de boeken van het Oude Testament zullen zijn bedoeld, maar ook Nieuwtestamentische geschriften, die behalve de brieven van Paulus in de gemeenten werden gelezen.

Zij zijn dus over de heele Schrift verdeeld.

Geen enkel boek is er, dat dank zij de verlichting des Heiligen Geestes, ten volle kan worden verstaan.

Ten aanzien van de gansche Schrift geldt het: wij kennen ten deele.

Want ondanks de volkomen helderheid van de Schrift, blijven wij lijden aan gezichtszwakte.

Wie dat vasthoudt, kan ook verklaren de teksten, waarin gesproken wordt van de noodzakelijkheid van een uitlegger.

De meest bekende is wel Hand. 8:30, 31.

De schatmeester van Candace, de koningin van Ethiopie, zat gebogen over Jesaja 53. Filippus stelde hem de vraag: „Verstaat gij wel, wat gij leest?“ En daarop luidde het antwoord: „Hoe zou ik dat kunnen, indien niet iemand mij onderricht?“

Men heeft hierna de konklusie getrokken: er zijn duistere plaatsen in de Schrift, die eerst door uitlegging opgehelderd worden. In zichzelf is de Schrift niet helder.